

WSP
Wielkopolskie Stowarzyszenie Podatkowe

nr 2/2016
ISSN 1642-8110

doradca

Szanowni Czytelnicy,

zapraszając do lektury nowego wydania kwartalnika „Doradca” pragniemy Państwu przedstawić aktualne zmiany w przepisach prawnych, w szczególności zmiany w Ordynacji podatkowej oraz wprowadzenie Jednolitego Pliku Kontrolnego.

W stałej rubryce Orzecznictwo Sądów Administracyjnych podajemy najnowsze wybrane wyroki sądów administracyjnych oraz interpretacje dyrektorów Izb Skarbowych.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, także w tym roku zapraszamy Państwa na kolejną już VI KONFERENCJĘ STOWARZYSZEŃ PODATKOWYCH, która odbędzie się w dniach 7-9 października 2016 roku nad polskim morzem. O szczegółach konferencji oraz o szkoleniach kontynuowanych po wakacjach będziemy Państwa informować na bieżąco.

Miniony czas był dla wszystkich naszych Czytelników, bez wyjątku, bardzo intensywny zawodowo, więc życzenia na zbliżające się wakacje, wypełnione świetnym humorem i dobrym odpoczynkiem, wolne od codziennych trosk będą jak najbardziej odpowiednie, co – w imieniu redakcji – niniejszym czynimy.

Redakcja

Spis treści

I. AKTUALNOŚCI

1. Uchwalono zmiany w Ordynacji podatkowej 3
2. Jednolity Plik Kontrolny (JPK) 3
3. Zmiana stanowiska Ministra Finansów w sprawie stosowania JPK przez nieprzedsiębiorców – interpretacja ogólna 5
4. Ryczałt za jazdy lokalne jest przychodem pracownika – interpretacja zmieniająca Ministra Finansów 5
5. List przestrzegający podatników uczestniczących w obrocie olejem rzepakowym przed oszustwami w zakresie VAT 7
6. Samochody typu pick-up podlegają akcyzie – Trybunał Konstytucyjny podtrzymał swoje stanowisko 8
7. Umowa leasingu – uchwała NSA w składzie 7 sędziów 13
8. Praca za granicą a wysokość przysługujących pracownikowi kosztów uzyskania przychodów – wyrok NSA 14
9. Aktualne zmiany w przepisach prawnych 15

II. ORZECZNICTWO SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH I INTERPRETACJE 18

I. AKTUALNOŚCI

1. Uchwalono zmiany w Ordynacji podatkowej.

Pragniemy Państwa poinformować, że Sejm uchwalił ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw. Na mocy tej ustawy na podatników zostanie nałożony nowy obowiązek, zgodnie z § 1b dodanym do art. 82 Ordynacji podatkowej.

Powyższy przepis stanowi, że osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, które prowadzą księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, będą musiały - bez wezwania organu podatkowego - przekazywać, w formie elektronicznej (w postaci jednolitego pliku kontrolnego: dalej JPK) informację o prowadzonej dla celów VAT ewidencji (o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT). Informację tę przedsiębiorcy będą zobowiązani przekazywać za okresy miesięczne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu (wskazując miesiąc, którego ona dotyczy).

Informacje te mają być składane za miesiące, które przypadają od 1 lipca 2016 r. Mali i średni przedsiębiorcy będą jednak zobowiązani do przekazania informacji za miesiące, które przypadają od 1 stycznia 2017 r., a mikroprzedsiębiorcy - za miesiące, które przypadają od 1 stycznia 2018 r.

Status przedsiębiorcy (średni, mały lub mikro) należy ustalać na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 ze zm.).

Ponadto, ustawą nowelizującą doprecyzowano nieścisłość, jaka pojawiła się w ustawie z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1649 ze zm.). Z art. 29 tej ustawy (po jego zmianie) będzie już wprost wynikało, że mikroprzedsiębiorcy dopiero od 1 lipca 2018 r. będą mieli obowiązek stosować JPK w zakresie przekazywania ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych na żądanie organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej. Przepisy wejdą w życie z dniem 1 lipca 2016 r.

2. Jednolity Plik Kontrolny.

Zgodnie z art. 193a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.), w przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych, **organ podatkowy może żądać** przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

informatycznych nośnikach danych, w postaci tzw. jednolitego pliku kontrolnego (dalej: JPK), wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą. Przepis ten będzie obowiązywał od 1 lipca 2016 r., z tym że mikro-, mali i średni przedsiębiorcy będą musieli na żądanie przekazać dane w formie JPK od 1 lipca 2018 r.

Ponadto osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, które prowadzą księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, będą musiały - **bez wezwania organu podatkowego** - przekazywać, w formie elektronicznej (w postaci JPK), informację o prowadzonej dla celów VAT ewidencji (o której mowa w art. 109 ust. 3 ustawy o VAT).

Informację tę przedsiębiorcy będą zobowiązani przekazywać za okresy miesięczne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu, wskazując miesiąc, którego ona dotyczy (patrz: § 1b dodany do art. 82 O.p.). Wynika to z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw.

W poniższej tabeli podajemy wszystkie terminy dotyczące JPK, w zależności od statusu podmiotu.

**Kto od rozliczenia za lipiec 2016 r. musi przysyłać do MF informacje z ewidencji VAT
Terminy posługiwania się JPK i przesyłania informacji o ewidencji sprzedaży**

Lp.	Kogo dotyczy obowiązek	Od kiedy podatnik ma obowiązek przesyłania informacji	Od kiedy podatnik ma obowiązek posługiwania się JPK
1.	Duży przedsiębiorca jest to przedsiębiorca, który co najmniej w jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: 1) zatrudniał średniorocznie co najmniej 250 pracowników oraz 2) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych przekraczający równowartość w złotych 50 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat przekroczyły równowartość w złotych 43 miliony euro	Od 1 lipca 2016 r.	Od 1 lipca 2016 r.
2.	Mały przedsiębiorca jest to przedsiębiorca, który co najmniej w jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: 1) zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz 2) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro.	Od 1 stycznia 2017 r., gdy nie spełnia jednocześnie warunku, aby uznać go za mikroprzedsiębiorcę	Od 1 lipca 2018 r.
3.	Średni przedsiębiorca jest to przedsiębiorca, który co najmniej w jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: 1) zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz	Od 1 stycznia 2017 r., gdy nie spełnia jednocześnie warunku, aby uznać go za mikroprzedsiębiorcę	Od 1 lipca 2018 r.

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

	2) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro.		
4.	Mikroprzedsiębiorca jest to przedsiębiorca, który co najmniej w jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: 1) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz 2) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro.	Od 1 stycznia 2018 r.	Od 1 lipca 2018 r.

Jednocześnie ustawodawca przewidział obowiązek prowadzenia ewidencji sprzedaży VAT w formie elektronicznej od 1 stycznia 2018 r., a od 1 stycznia 2017 r. w ewidencji sprzedaży trzeba będzie obowiązkowo podawać NIP kontrahenta.

3. Zmiana stanowiska Ministra Finansów w sprawie stosowania JPK przez nieprzedsiębiorców – interpretacja ogólna.

Do podmiotów prowadzących księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych, które nie posiadają statusu przedsiębiorcy, stosuje się takie same terminy przekazywania danych w formie Jednolitego Pliku Kontrolnego (dalej: JPK), jak dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. Tak wynika z interpretacji ogólnej Ministra Finansów z 20 czerwca 2016 r., nr PK4.8012.55.2016.

W sprawie wątpliwości co do stosowania JPK przez podmioty inne niż przedsiębiorcy (np. fundacje) Minister Finansów w interpretacji ogólnej z 20 czerwca 2016 roku uznał, że także w przypadku podmiotów innych niż przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, mają zastosowanie przepisy przejściowe dotyczące terminu przekazywania danych w formie JPK przez średnich, małych i mikroprzedsiębiorców. Dotyczy to zarówno przekazywania danych (całości lub części ksiąg oraz dowodów księgowych) na żądanie organu podatkowego (w zakresie wszystkich struktur JPK), jak i przekazywanych bez wezwania organu informacji o ewidencji VAT.

4. Ryczałt za jazdy lokalne jest przychodem pracownika – interpretacja zmieniająca Ministra Finansów.

Otrzymywane przez pracownika kwoty z tytułu używania pojazdu samochodowego dla potrzeb pracodawcy są świadczeniem pieniężnym podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym na ogólnych zasadach, jak wynagrodzenie za pracę, chyba że zastosowanie znajdzie zwolnienie z art. 21 ust. 1 pkt 23b ustawy o PODOF (dotyczy ono tylko niektórych pracowników, np. listonoszy, Służby Leśnej). Do przychodów otrzymywanych z powyższego tytułu nie można odnieść wyroku Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt K 7/13), gdyż dotyczył

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

---

on wyłącznie nieodpłatnych świadczeń, zatem nie może mieć zastosowania do świadczeń pieniężnych. Tak wynika z interpretacji indywidualnej Ministra Finansów z dnia 17 maja 2016 roku.

W sprawie rozstrzyganej przez Ministra Finansów chodziło o zwrot wydatków z tytułu używania własnych pojazdów przez pracowników spółki (inspektorów), którzy badali stan techniczny urządzeń (dźwigów osobowych). Zakresem działania spółki było terytorium całego kraju. Z uwagi na brak możliwości wyposażenia wszystkich inspektorów w samochód służbowy wykorzystywali oni prywatne samochody dojazd lokalnych (w zależności od miejsca wykonania zadania służbowego).

Pracownikom realizującym swe zadania przy użyciu samochodu prywatnego zwracane były koszty w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. (Dz. U. nr 27, poz. 271 z późn. zm.) udokumentowane ewidencją przebiegu pojazdu oraz poniesionymi kosztami opłat parkingowych i opłat za przejazd autostradą.

Zdaniem spółki, zwrot ww. kosztów w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 8 lipca 2014 r. nie stanowi "innego nieodpłatnego świadczenia" - to jest przychodu ze stosunku pracy podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, ponieważ koszty zostały poniesione w interesie pracodawcy, a ich zwrot nie przynosi korzyści majątkowych dla pracownika (nie skutkuje powstaniem przysporzenia majątkowego). Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie uznał stanowisko spółki za prawidłowe.

Jednak Minister Finansów zmienił wydaną w tej sprawie interpretację. Wprawdzie przyznał rację, że omawiany zwrot wydatków nie stanowi "innego nieodpłatnego świadczenia", ale nie zgodził się z tym, że zwrot ten nie stanowi przychodu.

Przede wszystkim, zdaniem Ministra Finansów, zwrot takich wydatków jest świadczeniem pieniężnym i nie ma do niego zastosowania wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 lipca 2014 r., sygn. akt K 7/13. W tym wyroku TK dokonał wykładni pojęcia "inne nieodpłatne świadczenie". Skoro wyrok ten dotyczył wyłącznie nieodpłatnych świadczeń, zatem nie może mieć zastosowania do świadczeń pieniężnych. Minister Finansów przypomniał, że:

"(...) Orzeczenie to zapadło na wniosek Prezydenta Konfederacji Lewiatan o zbadanie zgodności z art.2 I art.217 konstytucji przepisów ustawy PIT w zakresie, w jakim przewidują opodatkowanie wszelkich świadczeń:

- 1) które pracownik może potencjalnie otrzymać w związku z pozostawaniem w stosunku pracy,
- 2) które są ściśle związane z działalnością gospodarczą prowadzoną przez pracodawcę,
- 3) których wartości nie a się wyliczyć w zgodzie z metodologią wskazaną w wymienionej ustawie PIT.

Stosowanie też zawartych w tym wyroku do świadczeń o charakterze pieniężnym otrzymywanych przez pracownika (podatnika) nie jest więc uzasadnione. (...)"

Stąd, zdaniem Ministra Finansów stanowisko, iż zwrot kosztów poniesionych przez pracowników z tytułu używania samochodów prywatnych dojazd lokalnych nie stanowi przychodu ze stosunku pracy podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, należy uznać za nieprawidłowe.

5. List przestrzegający podatników uczestniczących w obrocie olejem rzepakowym przed oszustwami w zakresie VAT.

W związku z pojawiającym się w ostatnich latach, w Polsce i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, zjawiskiem wykorzystywania mechanizmów konstrukcji VAT do uzyskiwania niezgodnych z prawem korzyści (wyłudzenie nienależnego zwrotu VAT lub nieodprowadzanie należności podatkowych z tytułu VAT), Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Rozwoju opublikowały list ostrzegawczy na ten temat. Jest on skierowany do uczciwych przedsiębiorców, którzy działają na rynku oleju rzepakowego i mogą nieświadomie stać się uczestnikami nieuczciwego procederu. **W celu uniknięcia takiego zagrożenia, Ministerstwa zachęcają do zachowania szczególnej ostrożności i staranności przy podejmowaniu decyzji handlowych.**

W liście opisano dwa zjawiska, z jakimi mogą spotkać się podatnicy uczestniczący w obrocie olejem rzepakowym.

Najpopularniejsza forma oszustwa polega na wykorzystywaniu w łańcuchu transakcji podmiotu pełniącego rolę tzw. "znikającego podatnika". Podmiot taki nie odprowadza należnego podatku do budżetu, a jednocześnie tworzy formalne podstawy do żądania jego zwrotu na dalszym etapie. W ten sposób uzyskuje on uprzywilejowaną pozycję rynkową poprzez możliwość oferowania towarów po cenach obniżonych (kalkulowanych z uwzględnieniem nieodprowadzenia podatku). W tę formę oszustwa zaangażowanych jest kilka, a nawet kilkanaście podmiotów zarejestrowanych dla celów VAT w Polsce i innych państwach UE.

Innego typu oszustwo podatkowe polega na celowej zmianie w dokumentach potwierdzających transakcję sprzedaży rodzaju sprzedawanego oleju - z oleju jadalnego opodatkowanego stawką VAT 5% na tzw. olej techniczny opodatkowany stawką podstawową VAT w wysokości 23%. Celem takiego procederu jest zawyżenie przez nieuczciwego sprzedawcę stawki VAT i pobranie tego podatku od nabywcy w wyższej wysokości, przy czym podatek ten nie zostaje odprowadzony do budżetu.

Ministerstwo Finansów poinformowało, że do dostaw jadalnego oleju rzepakowego stosuje się stawkę obniżoną VAT 5%, niezależnie od jego dalszego przeznaczenia; przepisy nie uzależniają bowiem zastosowania obniżonej stawki VAT od sposobu wykorzystania oleju rzepakowego przez nabywcę, a jedynie od posiadania przez niego, w momencie dostawy, cechy jadalności.

W "Liście ostrzegawczym ws. wyłudzenia VAT w obrocie olejem rzepakowym", opublikowanym na stronie internetowej MF (www.finanse.mf.gov.pl), opisano szczegółowo mechanizm ww. oszustw oraz wskazano charakterystyczne, najczęściej powtarzające się cechy transakcji wykorzystywanych w procederze oszustwa. Ministerstwo Finansów

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

---

i Ministerstwo Rozwoju zaapelowały ponadto o niezwłoczne informowanie służb kontroli skarbowej o próbach uwikłania przedsiębiorcy w oszukańczy proceder.

6. Samochody typu pick-up podlegają akcyzie – Trybunał Konstytucyjny podtrzymał swoje stanowisko.

Ukształtowana przez Naczelną Sąd Administracyjny linia orzecznicza w zakresie klasyfikacji samochodów nabywanych wewnątrzspółnotowo typu suv, pick-up, van lub kombi wskazuje, że są to samochody osobowe i podlegają podatkowi akcyzowemu, niezależnie od zapisów w dowodach rejestracyjnych, świadczących o ich ciężarowym charakterze. Dotyczy to m.in. samochodów takich jak: AUDI Q7, Mercedes ML, BMW X5, Nissan X-Trail, Ford Galaxy, Opel Zafira, Toyota Hilux, Toyota RAV4, Mitsubishi L200, VOLVO XC90, Porsche Cayenne.

Również Trybunał Konstytucyjny w wyrokach z marca 2016 r. (m.in. o sygn. akt TS 241/15, TS 277/15, TS 279/15, TS 280/15) odmówił uwzględnienia zażaleń na swoje postanowienia z listopada 2015 r. oraz odmówił nadania dalszego biegu skargom konstytucyjnym, które do Trybunału zostały złożone przez podmioty dokonujące wewnątrzspółnotowego nabycia tego typu samochodów.

Zdaniem skarżących odwoływanie się do Nomenklatury Scalonej (CN) przez organy celne przy poborze akcyzy od samochodów osobowych narusza Konstytucję RP. Skarżący uważają, że nie Noty Wyjaśniające lecz ustawa o podatku akcyzowym powinna decydować o klasyfikacji pojazdu do odpowiedniej kategorii. Wskazywali ponadto na naruszenie Konstytucji poprzez odmienne klasyfikowanie pojazdów samochodowych dla celów rejestracji według przepisów o ruchu drogowym, a dla celów poboru akcyzy według klasyfikacji CN i Not Wyjaśniających.

Trybunał Konstytucyjny nie podzielił stanowiska skarżących i odmówił zajęcia się złożonymi przez nich skargami.

Wyjaśniono, że do interpretacji Nomenklatury Scalonej i do zaklasyfikowania pojazdu do odpowiedniej kategorii CN nie są wcale niezbędne Noty Wyjaśniające. Stanowią one bowiem jedynie funkcję pomocniczą, a o klasyfikacji pojazdu decyduje jego przeznaczenie i to ono powinno być w pierwszej kolejności brane pod uwagę. TK zaznaczył, że nie ma żadnego przepisu, z którego wynikałby wiążący charakter Not Wyjaśniających w zakresie stanowienia podstawy prawnej do określania podstawy opodatkowania.

Zwrócił uwagę również na wyrok NSA z dnia 16 grudnia 2015 r., sygn. akt I GSK 517/14, z którego wynika, że organ celny może wziąć pod uwagę stanowisko wyrażone w Nocie Wyjaśniającej, ale nie oznacza to, że opodatkowanie wynika z samej Noty. Podkreślił, że do kodu CN 8703 można zaklasyfikować jedynie pojazd, który jest przeznaczony głównie do przewozu osób. Natomiast pojazd nieprzeznaczony zasadniczo do przewozu osób powinien być zaklasyfikowany do kodu 8704 obejmującego pojazdy samochodowe do transportu towarowego.

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

Ponadto, Trybunał Konstytucyjny zaakcentował, że w sprawie akcyzy od samochodów osobowych ukształtowała się już trwała i jednolita linia orzecznicza Naczelnego Sądu Administracyjnego.

1) Zasadnicze przeznaczenie samochodu do przewożenia osób decyduje o klasyfikacji pojazdu do kodu CN 8703

W myśl art. 100 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku akcyzowym, w przypadku samochodu osobowego przedmiotem opodatkowania akcyzą jest nabycie wewnątrzspółnotowe samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym. Definicja samochodu osobowego została zawarta w art. 100 ust. 4 ustawy, z którego wynika, że samochody osobowe są to pojazdy samochodowe i pozostałe pojazdy mechaniczne objęte pozycją CN 8703 przeznaczone zasadniczo do przewozu osób, inne niż objęte pozycją 8702, włącznie z samochodami osobowo-towarowymi (kombi) oraz samochodami wyścigowymi, z wyłączeniem pojazdów samochodowych i pozostałych pojazdów, które nie wymagają rejestracji zgodnie z przepisami o ruchu drogowym.

Z definicji zawartej w art. 100 ust. 4 ustawy wynika, że zasadniczym kryterium wyróżniającym klasyfikowane tam pojazdy jest ich przeznaczenie głównie do przewozu osób. Zatem klasyfikacja pojazdu samochodowego do kategorii samochodów osobowych z pozycji CN 8703 musi być poprzedzona ustaleniami świadczącymi o tym, że główną funkcją użytkową samochodu jest przewóz osób.

2) Noty wyjaśniające mają znaczenie pomocnicze przy klasyfikacji pojazdu.

Pomocnicze znaczenie dla dokonania klasyfikacji towaru w oparciu o klasyfikację wyrobów akcyzowych w układzie odpowiadającym Nomenklaturze Scalonej mają też wyjaśnienia do Taryfy Celnej - Noty Wyjaśniające do Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów, wydane i uaktualniane przez Światową Organizację Celną w Brukseli, które posługują się oznaczeniem kodu CN i w sposób opisowy wskazują kryteria i cechy pozwalające dokonać rozróżnienia towarów, celem ich prawidłowego zakwalifikowania do kodu CN. Noty Wyjaśniające nie są prawnie wiążące, ale w decydujący sposób przyczyniają się do interpretacji poszczególnych pozycji (wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 6 grudnia 2007 r. w sprawie C-486/06). W Notach Wyjaśniających do HS wskazuje się, że w pozycji 8703 określenie "samochody osobowo-towarowe" oznacza pojazdy przeznaczone do przewozu najwyżej 9 osób (wraz z kierowcą), których wnętrze może być używane bez zmiany konstrukcji do przewozu zarówno osób, jak i towarów. Cechy, które wskazują, że pojazdy są raczej przeznaczone do przewozu osób, niż do transportu, to:

- obecność stałych siedzeń z wyposażeniem zabezpieczającym (np. z pasami bezpieczeństwa lub punktami kotwiącymi oraz z wyposażeniem do zainstalowania pasów bezpieczeństwa) dla każdej osoby lub obecność stałych punktów kotwiących i wyposażenie do zainstalowania siedzeń i wyposażenia zabezpieczającego w tylnej przestrzeni za przestrzenią dla kierowcy i przestrzeni siedzeń pasażerów; takie siedzenia mogą być zamocowane na stałe, składane lub składające się ze zdejmowanych punktów kotwiących (składane lub wyjmowane z punktów mocowania);
- obecność tylnych okien wzdłuż dwubocznych paneli;

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

- obecność przesuwnych, wahadłowych lub podnoszonych drzwi z oknami na bocznych panelach lub z tyłu;
- brak stałego panelu lub przegrody pomiędzy przestrzenią dla kierowcy i przednich siedzeń pasażerów, a przestrzenią tylną, która może być używana do przewozu zarówno osób, jak i towarów;
- wyposażenie całego wnętrza pojazdu w sposób kojarzony z częścią przestrzeni przeznaczoną dla pasażerów (np. dywaniki, wentylacja, oświetlenie, popielniczki).

Z kolei pozycja CN 8704 obejmuje pojazdy samochodowe przeznaczone do transportu towarowego. Klasyfikacja do tej pozycji CN wymaga uwzględnienia pewnych cech pojazdów, które wskazują na przeznaczenie pojazdu jedynie do transportu towarowego.

Przy klasyfikacji pojazdów dla potrzeb wymiaru podatku akcyzowego należy ustalić zasadnicze przeznaczenie pojazdu (osobowy, czy towarowy), co wymaga porównania cech projektowych pojazdu nadanych przez producenta z cechami, jakimi charakteryzuje się pojazd w momencie nabycia wewnątrzspółnotowego oraz uwzględnienia ewentualnych zmian, jakie zostały dokonane w tym pojeździe. Dodatkowo, w przypadku, tzw. samochodów osobowo-towarowych (zaliczanych do pozycji CN 8703) należy ustalić, która z funkcji (osobowa czy towarowa) ma charakter dominujący.

Zmiany polegające na demontażu części wyposażenia pojazdu: tylnych siedzeń, pasów bezpieczeństwa, czy zamontowanie przegrody oddzielającej, nie wpływają na zmianę zasadniczego przeznaczenia takiego pojazdu, w sytuacji, gdy w każdej chwili może zostać przywrócony poprzedni stan pojazdu. Taki "przerobiony" samochód, w dalszym ciągu pozostaje samochodem osobowym, czyli konstrukcyjnie przeznaczonym zasadniczo do przewozu osób. Odwracalność tego rodzaju przeróbek świadczy o ich tymczasowości. Dokonane w pojeździe zmiany mające charakter tymczasowy nie powodują zmiany zasadniczego przeznaczenia samochodu.

3) Znaczenie homologacji i zapisów w dokumentach rejestracyjnych dla potrzeb akcyzowych.

Pomocna, ale nie decydująca w dokonywaniu klasyfikacji może być informacja dotycząca homologacji. Według europejskiej homologacji jeżeli pojazd otrzymał kategorię M1, oznacza to, że samochód ten przez producenta został zasadniczo przeznaczony do przewozu osób we wszystkich krajach UE. Należy podkreślić, że taka informacja pozwala prawidłowo ustalić stan pojazdu, który był przedmiotem nabycia wewnątrzspółnotowego oraz stan istniejący w dniu ewentualnego powstania obowiązku podatkowego w akcyzie.

Należy zaznaczyć, że **informacja producenta nie jest jednak wiążąca dla organów podatkowych w zakresie klasyfikacji pojazdu celem stwierdzenia, czy pojazd podlega akcyzie bowiem dla potrzeb podatku akcyzowego, podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowią wyłącznie przepisy podatkowe, tj. przepisy ustawy**

o podatku akcyzowym, które odrębnie decydują o klasyfikacji pojazdów samochodowych jako wyrobów podlegających akcyzie.

Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 ustawy o podatku akcyzowym, do celów poboru akcyzy i oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy, a także do wiążących informacji akcyzowych, zwanych "WIA", stosuje się klasyfikację w układzie odpowiadającym Nomenklaturze Scalonej (CN) zgodną z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L 256/1 ze zm.). Klasyfikację pojazdów do pozycji CN 8703 i CN 8704 dokonuje się z zastosowaniem pkt 1 Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej (zwanych ORINS), zgodnie z którym tytuły sekcji, działów i poddziałów mają znaczenie wyłącznie orientacyjne; dla celów prawnych klasyfikację towarów należy ustalać zgodnie z brzmieniem pozycji i uwag do sekcji lub działów, o ile nie są one sprzeczne z treścią odpowiednich pozycji i uwag.

Pojazdem mechanicznym do transportu towarów objętym pozycją CN 8704 jest samochód, który służy tylko i wyłącznie do tego celu. Pozycja CN 8703 "Pojazdy samochodowe i pozostałe pojazdy mechaniczne przeznaczone zasadniczo do przewozu osób (inne niż te objęte pozycją 8702), włącznie z samochodami osobowo-towarowymi (kombi) oraz samochodami wyścigowymi" obejmuje pojazdy samochodowe będące samochodami osobowo-towarowymi, które są przeznaczone do przewozu najwyżej 9 osób (wraz z kierowcą), i których wnętrze jednocześnie może być używane bez zmiany konstrukcji do przewozu zarówno osób, jak i towarów.

Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z dnia 6 grudnia 2007 r. w sprawie C-486/06 stwierdził, że zasadnicze przeznaczenie samochodu do przewożenia osób bądź towarów należy ustalać na podstawie oceny ogólnego wyglądu pojazdu będącego przedmiotem klasyfikacji i ogółu cech tego pojazdu, mając na uwadze w szczególności relatywną wagę stosowanych do ich klasyfikacji kryteriów.

Jeżeli zatem zasadniczym kryterium wyróżniającym jest przeznaczenie klasyfikowanego pojazdu głównie do przewozu osób, o czym decydują cechy tych pojazdów, to klasyfikacja pojazdu do kategorii samochodów osobowych objętych pozycją CN 8703 musi być poprzedzona ustaleniami świadczącymi o tym, że wiodącą, nadrzędną funkcją użytkową samochodu jest przewóz osób. Następuje to w oparciu o cechy konstrukcyjne pojazdu, jego wyposażenie i ogólny wygląd. Ogół cech danego pojazdu obejmuje również cechy produkcyjne nadane przez producenta.

Stosowanie do celów poboru akcyzy klasyfikacji wyrobów akcyzowych w układzie odpowiadającym Nomenklaturze Scalonej (CN), w przypadku samochodów osobowych nie może całkowicie pomijać świadectwa homologacji wydanego na podstawie innych przepisów. Klasyfikacja taryfowa danego pojazdu jako samochodu osobowego powinna być bowiem, co do zasady zbieżna z danymi określonymi w świadectwie homologacji. Niemniej jednak oczywistym jest, że w przypadku wystąpienia jakichkolwiek różnic w tym zakresie, decydująca jest prawidłowa klasyfikacja taryfowa dokonana przez organy celne (wyrok NSA z 3 marca 2016 r., sygn. akt I GSK 1672/14).

Zarejestrowanie samochodu jako ciężarowego czy to za granicą, czy też w kraju to elementy stanu faktycznego, które podlegają ocenie organu podatkowego. **Dowód rejestracyjny pojazdu jako dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu nie decyduje o kwalifikacji pojazdu dla celów podatku akcyzowego.**

Z punktu widzenia przepisów ustawy o podatku akcyzowym istotne jest dokonanie prawidłowej klasyfikacji towaru do odpowiedniego kodu CN i nie jest wiążąca dla organu podatkowego okoliczność, że w dowodzie rejestracyjnym pojazd jest wymieniony jako ciężarowy.

Podobnie rzecz się ma ze świadectwem homologacji przy klasyfikacji pojazdu jako wyrobu podlegającemu akcyzie, ponieważ jest ono jedynie urzędowym potwierdzeniem tego, że dany typ pojazdu z punktu widzenia bezpieczeństwa może uczestniczyć w ruchu drogowym. Świadectwo takie jest wydawane na dany typ pojazdu, który przeszedł pozytywnie procedurę homologacyjną, obejmującą sprawdzenie, czy dany typ pojazdu, jego wyposażenie lub części odpowiadają warunkom określonym w stosownych przepisach, w tym stanowiących załącznik do Porozumienia dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań, sporządzonego w Genewie dnia 20 marca 1958 r. (Dz. U. z 2001 r. nr 104, poz. 1135, 1136).

Homologacja pojazdu stanowi jedynie sprawdzenie, czy dany typ pojazdu odpowiada określonym wymaganiom, istotnym z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. W pewnym uproszczeniu można stwierdzić, że brak homologacji ciężarowej i wskazanie przez producenta, że pojazd został wyprodukowany jako osobowy, eliminuje możliwość zakwalifikowania go jako zasadniczo przeznaczonego do przewozu towarów, natomiast posiadanie homologacji ciężarowej niczego nie przesądza, otwierając proces klasyfikacji pojazdu. Homologacja jest więc potwierdzeniem pewnych cech i właściwości pojazdu, nie może zaś tych cech i właściwości kreować (wyrok NSA z 26 października 2011 r., sygn. akt I GSK 25/11). Naczelny Sąd Administracyjny wypowiedział się wielokrotnie na temat istoty świadectwa homologacji i jego znaczenia na gruncie przepisów (wyrok z 1 marca 2012 r., sygn. akt I GSK 257/11 oraz z 21 marca 2012 r., sygn. akt I GSK 1208/11).

W orzecznictwie sądowo-administracyjnym, został utrwalony pogląd, według którego dla klasyfikacji pojazdów i nadawania im poszczególnych kodów CN nie mają wiążącego charakteru dowody wymagane przez przepisy o ruchu drogowym, a jedynie klasyfikacja dokonywana w oparciu o CN.

Prawo podatkowe wykazuje w dużym stopniu autonomiczność, co w praktyce oznacza, że uznanie pojazdu według przepisów o ruchu drogowym za samochód ciężarowy nie wyklucza automatycznie uznania tego pojazdu za samochód osobowy, w rozumieniu przepisów ustawy. Wynika to z dualizmu pojęciowego występującego w prawie oraz z faktu skorzystania przez ustawodawcę podatkowego z możliwości utworzenia własnej legalnej definicji pojęcia "samochodu osobowego".

Końcowo należy podkreślić, iż **odwołanie się przez ustawę o podatku akcyzowym do przepisów o ruchu drogowym ma na celu jedynie wskazanie podstawy prawnej, w oparciu o którą powinien być ustalony status prawny pojazdu i spełnienie przez niego warunków bezpieczeństwa, a nie jego rodzaj.** Ustawa o podatku akcyzowym wprowadziła własną definicję "samochodu osobowego". Co prawda nie pokrywa się ona ani z potocznym jego rozumieniem, ani też z definicją zawartą w prawie o ruchu drogowym, jednakże ustawodawca ma możliwość zdefiniowania określonego pojęcia jedynie na potrzeby danej regulacji, która będzie wiązała wyłącznie na gruncie danego aktu prawnego i wydanych w oparciu o niego aktach wykonawczych (wyrok NSA z 11 lutego 2016 r., sygn. akt I GSK 779/15).

W świetle wyroków Trybunału Konstytucyjnego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego należy stwierdzić, że do celów poboru akcyzy klasyfikacja samochodów typu suv, pick-up, van lub kombi nie zależy od ich homologacji, czy zapisów w dowodzie rejestracyjnym lecz od zasadniczego przeznaczenia do przewozu osób

W celu upewnienia się czy przywożony z zagranicy pojazd podlega opodatkowaniu akcyzą, podatnik może zwrócić się z wnioskiem o wydanie wiążącej informacji akcyzowej (WIA) do Dyrektora Izby Celnej we Wrocławiu, który jest właściwy do wydania stosownej decyzji na potrzeby opodatkowania akcyzą m.in. samochodu osobowego.

7. Umowa leasingu – uchwała NSA w składzie 7 sędziów.

Naczelny Sąd Administracyjny w poszerzonym składzie 7 sędziów w dniu 23 maja 2016 roku podjął uchwałę w odpowiedzi na zgłoszone zagadnienie prawne w zakresie ustalenia, czy w świetle art. 17a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2011 r. nr 74, poz. 397 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2013 r., w przypadku zmiany jednej ze stron umowy leasingu, dokonanej w trakcie trwania podstawowego okresu umowy, przy niezmienionych pozostałych jej postanowieniach, zachodzi konieczność oceny na nowo warunków umowy, co do zgodności z kryteriami wymienionymi w art. 17b ust. 1 tej ustawy, czy też zmiana taka pozostaje bez wpływu na dotychczasową kwalifikację stosunku prawnego, a w konsekwencji i na skutki podatkowe wynikające z umowy pierwotnej.

W ocenie składu 7 sędziów NSA, omawiana zmiana pozostaje bez wpływu na dotychczasową kwalifikację stosunku prawnego, a w konsekwencji i na skutki podatkowe wynikające z umowy pierwotnej. Na obecny moment dostępne jest jedynie ustne uzasadnienie uchwały.

Przepisy mające zastosowanie w sprawie umowy leasingu.

Do 31 grudnia 2012 r. kluczowy dla analizowanej sprawy przepis art. 17a pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych stanowił, iż przez podstawowy okres umowy leasingu rozumie się czas oznaczony, na jaki została zawarta ta umowa, z wyłączeniem czasu, na który może być przedłużona lub skrócona.

Natomiast z dniem 1 stycznia 2013 r. treść przepisu zmieniono ustawą z 16 listopada 2012 r. o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce (Dz.U. z 2012 r., poz. 1342)

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

---

poprzez dodanie, iż w przypadku zmiany strony lub stron tej umowy podstawowy okres umowy uważa się za zachowany, jeżeli inne postanowienia umowy nie uległy zmianie.

Na skutek tej zmiany narodziły wątpliwości, a co za tym idzie, spory pomiędzy podatnikami a organami podatkowymi, czy jej wprowadzenie miało charakter doprecyzowujący (na co wskazywali podatnicy oraz część sądów administracyjnych, w tym NSA w niektórych swoich orzeczeniach), czy też stanowiło nową normę prawną.

Rozstrzygnięcie składu 7 sędziów.

Skład orzekający 7 sędziów, przychylił się do stanowiska, w myśl którego, w przypadku zmiany jednej ze stron umowy leasingu, dokonanej w trakcie trwania podstawowego okresu umowy, przy niezmienionych pozostałych jej postanowieniach, nie zachodzi konieczność oceny na nowo warunków umowy, co do zgodności z kryteriami wymienionymi w art. 17b ust. 1 tej ustawy, a zatem zmiana taka pozostaje bez wpływu na dotychczasową kwalifikację stosunku prawnego, a w konsekwencji i na skutki podatkowe wynikające z umowy pierwotnej.

Sąd podkreślił wprawdzie, iż omawiana uchwała oparta jest o określony stan faktyczny wynikający z zapytania o wydanie interpretacji indywidualnej Ministra Finansów (której zaskarżenie doprowadziło w efekcie do skierowania sprawy do rozpatrzenia przez skład 7 sędziów), a co za tym idzie dotyczy przedstawionego w niej stanu faktycznego, który obejmował sytuację zmiany podmiotowej po stronie finansującego w umowie tzw. leasingu operacyjnego.

Skład orzekający podkreślił jednak, iż w jego ocenie zmiany wprowadzone od 1 stycznia 2013 roku mają charakter doprecyzowujący, należy zatem założyć, iż treść uchwały powinna mieć zastosowanie również do umów, w których zmienia się strona korzystającego oraz lub umów tzw. leasingu finansowego.

Rozstrzygnięcie istotne zarówno dla firm leasingowych jak i ich klientów.

Mimo, że analizowany spór dotyczył umów leasingu zawartych przed 1 stycznia 2013 r. (zmiany podmiotowe w umowach leasingu zawartych od tej daty nie rodzą już sporów), na rynku nadal funkcjonuje wiele takich umów, zaś w odniesieniu do części z nich, tak finansujący, jak i korzystający bywają zainteresowani dokonywaniem zmian podmiotów w nich występujących, najczęściej ze względów biznesowych. Wydaje się zatem, iż w/w uchwała NSA powinna uwolnić przedsiębiorców korzystających z umów leasingu zawartych przed 1 stycznia 2013 roku od wątpliwości, co do dopuszczalności zmian podmiotowych w tych umowach.

8. Praca za granicą a wysokość przysługujących pracownikowi kosztów uzyskania przychodów – wyrok NSA.

NSA w wyroku z 3 marca 2016 roku sygn. II FSK 30/14 orzekł, że jeśli pracownik oddelegowany czasowo za granicę przebywa w miejscowości, gdzie wykonuje pracę, to przysługują mu koszty uzyskania przychodów w podstawowej wysokości.

Spółka wysyła (oddelegowuje) swoich pracowników do pracy na terenie Niemiec. Miejscem pracy dla pracownika jest wskazane w umowie o pracę miejsce wykonywania pracy

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

---

w Niemczech. Pracownicy wyjeżdżają na okres od jednego do trzech miesięcy w celu wykonywania pracy, a następnie wracają do miejsca swojego zamieszkania. Pracodawca kupuje im bilety na dojazd do miejsca wykonywania pracy, a wydatki na zakup biletów stanowią przychód pracownika.

Według spółki pobyt pracowników w Niemczech nie ma charakteru czasowego zamieszkiwania, a jedynie stanowi tymczasowe przebywanie w związku z wykonywaniem pracy. Wobec tego spółka oczekiwała od organu podatkowego potwierdzenia, że pracownikom przysługują podwyższone koszty uzyskania przychodów.

Organ podatkowy nie zgodził się jednak ze stanowiskiem spółki. Zdaniem tego organu oddelegowani przez spółkę pracownicy przebywający na terytorium Niemiec w związku z wykonywaniem pracy, faktycznie, czasowo tam zamieszkują. Zatem nie została spełniona przesłanka, o której mowa w **art. 22 ust. 2 pkt 3 updof**. Odnosząc się do treści tego przepisu, organ zauważył, że przepisy prawa podatkowego nie precyzują, co należy rozumieć pod pojęciem "stałego" i "czasowego" zamieszkania. Wskazał, że pojęcie tzw. pobytu czasowego, w odróżnieniu od tzw. pobytu stałego, oznacza, iż określona osoba fizyczna faktycznie przebywa, czyli zamieszkuje bez zamiaru zmiany miejsca pobytu stałego, w innej miejscowości pod oznaczonym adresem lub w tej samej miejscowości, lecz pod innym adresem. Dlatego też, zdaniem organu, w przedstawionym przez spółkę stanie faktycznym oddelegowani pracownicy przebywający na terytorium Niemiec w związku z wykonywaniem pracy, faktycznie, czasowo tam zamieszkują.

Podatnik nie zgodził się ze stanowiskiem organu podatkowego. Sprawa trafiła do WSA, a potem do NSA. Sądy obu instancji przyznały rację organowi podatkowemu.

Według NSA stanowiący istotę sporu przepis art. 22 ust. 2 pkt 3 updof jest jasny i nie wymaga szczególnej interpretacji. Zgodnie z tym przepisem, podwyższone koszty uzyskania przychodu przysługują, w przypadku gdy miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę. W omawianej sytuacji stałym miejscem zamieszkania pracowników spółki jest Polska, co nie zmienia faktu, że w związku ze świadczeniem pracy, pracownicy ci, czasowo przebywają, czyli zamieszkują na terytorium Niemiec, a nie dojeżdżają do miejsca pracy. Wobec tego pracownikom spółki nie przysługują podwyższone koszty uzyskania przychodów, o których mowa w analizowanym przepisie.

9. Aktualne zmiany w przepisach prawnych.

1) Ogłoszono jednolity tekst ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

W Dzienniku Ustaw z 7 czerwca 2016 r., pod poz. 800, opublikowane zostało obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

2) Zmiany w przepisach dotyczących limitu płatności gotówkowych - od 1 stycznia 2017 r.

W Dzienniku Ustaw z 4 czerwca 2016 r., pod poz. 780, opublikowano ustawę z dnia 13 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

3) Zmiany w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 22 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584 ze zm.), **dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku bankowego przedsiębiorcy w każdym przypadku, gdy:**

- stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, **przekracza równowartość 15.000 euro** przeliczonych na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji.

Przedsiębiorca będący członkiem spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej może realizować ww. obowiązek za pośrednictwem rachunku w tej spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (art. 22 ust. 2 ww. ustawy).

Od 1 stycznia 2017 r. **za pośrednictwem rachunku płatniczego będą musiały być dokonywane płatności w każdym przypadku, gdy jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekroczy równowartość 15.000 zł** (transakcje w walutach obcych będzie się przeliczało na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji).

Ponadto uchylony zostanie ww. art. 22 ust. 2.

Do transakcji zawartych przed dniem wejścia w życie nowych przepisów będzie się stosowało art. 22 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w dotychczasowym brzmieniu.

4) Zmiany w ustawach o podatku dochodowym

Zgodnie z nowym art. 15d ustawy o PDOP i art. 22p ustawy o PDOF, **podatnicy nie zaliczą do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca transakcji określonej w ww. art. 22 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej zostanie dokonana bez pośrednictwa rachunku płatniczego.**

Jeżeli ww. płatność zostanie dokonana już po zaliczeniu kosztu do kosztów uzyskania przychodów, wówczas podatnicy:

- zmniejszą koszty uzyskania przychodów albo
  - w przypadku braku możliwości zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów - zwiększą przychody
- w miesiącu, w którym zostanie dokonana płatność bez pośrednictwa rachunku płatniczego.

Powyższe zasady będzie się stosowało odpowiednio w przypadku:

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

- nabycia lub wytworzenia środków trwałych albo nabycia wartości niematerialnych i prawnych (u podatników CIT i PIT),
- dokonania płatności po zmianie formy opodatkowania na zryczałtowaną formę opodatkowania określoną w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym (dotyczy podatników PIT) albo w ustawie o podatku tonażowym (dotyczy podatników PIT i CIT), z tym że zmniejszenie kosztów uzyskania przychodów lub zwiększenie przychodów nastąpi za rok podatkowy poprzedzający rok podatkowy, w którym nastąpiła zmiana formy opodatkowania,
- dokonania płatności po likwidacji pozarolniczej działalności gospodarczej, z tym że zmniejszenie kosztów uzyskania przychodów lub zwiększenie przychodów nastąpi za rok podatkowy, w którym nastąpiła likwidacja tej działalności (u podatników PIT).

UWAGA! Przepisy ustaw o podatku dochodowym, wprowadzone mocą ww. ustawy, mają zastosowanie do płatności dokonywanych w roku podatkowym rozpoczynającym się po dniu 31 grudnia 2016 r. Reguły tej nie stosuje się jednak:

- do płatności dotyczących transakcji zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli wartość transakcji nie przekraczała obecnego limitu 15.000 euro, a także
- do płatności dotyczących kosztów zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Ustawa wprowadzająca opisane wyżej regulacje wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

5) Opublikowano tekst jednolity ustawy o VAT oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych

W Dzienniku Ustaw z 25 maja 2016 r.:

- pod poz. 710, opublikowano obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 10 maja 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatku od towarów i usług,
- pod poz. 716, opublikowano obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 6 maja 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

6) Planowane zmiany w VAT

W dniu 24 maja 2016 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przedłożony przez Ministra Finansów. Ustawa ta przede wszystkim wprowadza przepisy, które mają zapobiegać wyłudzeniu podatku VAT w wewnątrzspółnotowym obrocie paliwami ciekłymi i ograniczyć szarą strefę.

W komunikacie zamieszczonym na stronie internetowej www.premier.gov.pl, dotyczącym omawianej nowelizacji, wyjaśniono:

“(…) Obecnie wewnątrzspółnotowe nabycie paliw płynnych nie powoduje obowiązku zapłaty podatku VAT, a opodatkowaniu podlega dopiero jego odsprzedaż w Polsce, co stwarza pole do nadużyć. Po zmianach obowiązek zapłaty podatku z tytułu wewnątrzspółnotowego nabycia paliw płynnych zasadniczo będzie powstawał w ciągu 5 dni od momentu wprowadzenia paliwa do kraju. Zapłacony w ten sposób podatek będzie pomniejszał podatek należny do zapłaty wynikający z deklaracji podatkowej. (...)”

Zgodnie z projektem, nowe regulacje mają wejść w życie z dniem 1 sierpnia 2016 r.

7) Jednolity Plik Kontrolny dla dużych przedsiębiorców od 1 lipca 2016 r.

Zgodnie z art. 193a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.), który będzie obowiązywał od 1 lipca 2016 r., w przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych, organ podatkowy może żądać przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej (tzw. jednolitego pliku kontrolnego, dalej: JPK), wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą. Struktura logiczna postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych, z uwzględnieniem możliwości wytworzenia jej z programów informatycznych używanych powszechnie przez przedsiębiorców oraz automatycznej analizy danych, jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

II. ORZECZNICTWO SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH I INTERPRETACJE.

1. Przygotowanie i podanie napojów jako jednorodna usługa gastronomiczna.

Przygotowywanie i podawanie (sprzedaż) napojów, takich jak kawa czy herbata, opodatkowane jest podstawową 23 % stawką VAT, jako jednorodna usługa.
NSA w wyroku z 2 marca 2016 r., sygn. IFSK 1672/14.

2. Odliczanie VAT a termin przeprowadzenia dodatkowego badania technicznego pojazdu.

Na prawo do odliczenia VAT m.in. od nabycia lub kosztów eksploatacji pojazdu o szczególnej konstrukcji nie ma wpływu termin, w jakim podatnik przeprowadzi dodatkowe badanie techniczne pojazdu. Istotna jest wyłącznie odpowiednia konstrukcja pojazdu.
WSA w Olsztynie z 17 marca 2016 r., sygn. I SA/OI 54/16.

3. Korzystanie z usług podwykonawców a uznanie świadczenia za kompleksowe.

Jeżeli wykonanie prac budowlanych na potrzeby montażu sprzedanego urządzenia można powierzyć innemu podmiotowi, to nie mają one kompleksowego charakteru wraz z dostawą tego urządzenia.
NSA w wyroku z 11 lutego 2016 r., sygn. I FSK 1668/14.

4. Kiedy usługa organizacji obozów i kolonii dla dzieci jest opodatkowana 23% stawką VAT?

Jeżeli podatnik organizuje obozy i kolonie dla dzieci, ale celem wyjazdów nie jest wyłącznie opieka nad dziećmi, to mamy do czynienia z usługą turystyczną opodatkowaną 23% stawką VAT (na zasadach przewidzianych dla tego rodzaju usług).
NSA w wyroku z 4 lutego 2016 r., sygn. I FSK 1768/14.

5. Zwrot kosztów noclegów i wyżywienia pracownikom mobilnym bez podatku.

Wydatki na zapewnienie pracownikowi mobilnemu noclegów oraz pokrycia zwiększonych kosztów wyżywienia są świadczeniem poniesionym w interesie pracodawcy, ponieważ to jemu przynoszą konkretną i wymierną korzyść w postaci prawidłowo i efektywnie wykonanej przez pracownika pracy.
WSA w Warszawie z 10 marca 2016 r., sygn. III SA/Wa 3984/14.

6. Zwrócone pracownikom mobilnym wydatki związane z podróżami nie są u nich przychodem.

Zwróconych pracownikom wydatków poniesionych przez nich w związku z wykonywaniem wynikających z umowy o pracę obowiązków służbowych nie należy traktować jako przychodu ze stosunku pracy i tym samym pobierać i odprowadzać z tego tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.
NSA w wyroku z 15 kwietnia 2016 r., sygn. II FSK 635/14.

7. Koszt podatkowy w przypadku zbycia akcji spółki osobowej powstałej z przekształcenia innej spółki.

Wydatki na objęcie akcji spółki komandytowo-akcyjnej powstałej z przekształcenia spółki cywilnej nie stanowią kosztów w dacie ich objęcia. Są jednak kosztem podatkowym w dacie ich odpłatnego zbycia. Ustalając wysokość tych kosztów nie należy odnosić się do okresu historycznego, tylko do okresu, w którym zbywane akcje zostały nabyte (a więc do momentu przekształcenia).
NSA w wyroku z 6 kwietnia 2016 r., sygn. II FSK 800/14)

8. Całodzienne wyżywienie w podróży służbowej a wysokość przychodu u pracownika.

Z podatku dochodowego zwolniona jest tylko ta część wydatku na wyżywienie, która nie przekracza wysokości diety określonej w przepisach wykonawczych. Nadwyżka kosztów wyżywienia ponad kwotę tej diety stanowi przychód pracownika podlegający opodatkowaniu.
NSA w wyroku z 5 kwietnia 2016 r., sygn. II FSK 416/14

9. Korekta VAT należnego w sytuacji istnienia powiązań między wierzycielem a dłużnikiem.

W stanie prawnym obowiązującym przed 1 lipca 2015 r. wierzyciel nie miał prawa do skorygowania VAT należnego w sytuacji powiązań między nim a dłużnikiem, zarówno gdy występowały one w czasie przeprowadzania transakcji, jak i w momencie złożenia korekty deklaracji VAT.
NSA w wyroku z 12 stycznia 2016 r., sygn I FSK 1306/14)

10. Paragon bez danych nabywcy a ujęcie wydatku w kosztach uzyskania przychodów.

Jeśli na paragonie nie został wskazany nabywca towaru/usługi, to nabywca nie jest w stanie wykazać, że to on poniósł wydatek oraz że wydatek ten związany jest z jego działalnością (a nie np. służy celom osobistym pracowników lub innych osób). Taki paragon nie jest zatem dowodem pozwalającym na uznanie wydatku za koszt uzyskania przychodów.

Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 2 maja 2016 r, sygn.. IBPB-1-2/4510-106/16/KP.

11. Zwrot kosztów używania prywatnego auta jednak z PIT.

Wyrok TK z 8.07.2014 (K 7/13), w myśl którego „inne nieodpłatne świadczenie” oznacza wyłącznie przysporzenie majątkowe o indywidualnie określonej wartości otrzymane przez pracownika, dotyczy wyłącznie nieodpłatnych świadczeń. Zatem stosowanie też zawartych w tym wyroku do świadczeń o charakterze pieniężnym otrzymywanych przez pracownika nie jest uzasadnione. Zwrotu poniesionych przez pracowników kosztów z tytułu używania samochodów prywatnych dojazd lokalnych nie można uznać za inne nieodpłatne świadczenie, bo ma ono charakter pieniężny. Stąd wobec literalnego brzmienia art. 21 ust. 1 pkt 23b upodof stanowisko, że taki zwrot kosztów nie stanowi przychodu ze stosunku pracy podlegającego PIT, jest nieprawidłowe.

Interpretacja indywidualna MF z 17.05.2016 (DD3.8222.2.29.2016.IMD).

12. Zwrot kosztów noclegu zleceniobiorcy wolny od PIT.

W myśl art. 742 Kc dający zlecenie powinien zwrócić przyjmującemu je wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia – wraz z odsetkami ustawowymi. Powinien również zwolnić zleceniobiorcę od zobowiązań, które ten w powyższym celu zaciągnął w imieniu własnym. Kc nie określa szczegółowo, jakie koszty – związane z umową zlecenia – winien ponosić zleceniodawca, a jakie zleceniobiorca. Obowiązuje tu zasada swobody umów – strony mogą dowolnie to ustalić. W umowach zleceniodawca zobowiązuje się do finansowania zleceniobiorcom noclegów w hotelach pracowniczych i przewozu z miejsca zakwaterowania do miejsca wykonywania pracy. Skoro zatem zleceniodawca – a nie zleceniobiorca – zobowiązany będzie do ponoszenia ww. wydatków, świadczenia te nie będą dla zleceniobiorcy przychodem.

Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 17.05.2016 (IBPB-2-2/4511-302/16/JG).

13. Auto z Wielkiej Brytanii – zwolnienie z akcyzy.

Jednym z warunków zwolnienia z podatku akcyzowego jest, by przywożony samochód osobowy z kraju członkowskiego był przeznaczony do użytku osobistego przywożącego (art. 110 ust. 1 pkt 1 ustawy akcyzowej).

Na skutek wprowadzenia przywiezionego pojazdu do środków trwałych firmy wnioskodawca nie będzie korzystał z niego w celach osobistych, lecz do swojej działalności gospodarczej. Ponadto zgodnie z art. 110 ust. 1 pkt 4 warunkiem zwolnienia jest, aby przywieziony samochód nie został sprzedany, wynajęty lub w jakikolwiek inny sposób oddany do użytku osobie trzeciej przez 12 miesięcy, licząc od dnia jego przywozu na terytorium kraju. W myśl art. 100 ust. 5 pkt 9 za sprzedaż auta uznaje się użycie auta na potrzeby działalności gospodarczej. Zatem użycie samochodu w okresie 12 miesięcy, licząc od dnia jego przywozu, na potrzeby firmy skutkuje naruszeniem warunku zwolnienia.

Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 16.05.2016 (IBPP4/4513-76/16/EK).

14. Sankcyjna stawka akcyzy na olej opałowy.

Olej opałowy nie może być opodatkowany stawką akcyzy przewidzianą dla paliw silnikowych tylko z tego powodu, że sprzedawca w wyznaczonym terminie nie złożył miesięcznego zestawienia oświadczeń nabywców o przeznaczeniu oleju do celów opałowych, o ile przeznaczenie to nie budzi wątpliwości.

Wyrok TSUE z 2.06.2016 (C-418/14 w sprawie ROZ-ŚWIT).

15. Wartość całodziennego wyżywienia wyższa od diety.

W świetle art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a updog niezależnie od formy, w jakiej pracodawca zapewnia pracownikom wyżywienie podczas wykonywania zadań służbowych poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy ze zwolnienia od PIT korzysta tylko ta część otrzymanego świadczenia związanego z wyżywieniem, która nie przekracza wysokości diety określonej w przepisach MPiPS. Nie ma tu znaczenia, że koszty wyżywienia dokumentowane są fakturą lub rachunkiem wystawionymi na pracodawcę, co świadczy o tym, że są ponoszone bezpośrednio przez spółkę. Nadwyżka wynikająca ze zwrotu pracownikowi wydatków na całodzienné wyżywienie w trakcie krajowej i zagranicznej podróży służbowej ponad wysokość diet jest przychodem ze stosunku pracy podlegającym PIT.

NSA w wyroku z 5.04.2016 (II FSK 416/14).

*****

Informacje zawarte w „Doradcy” mają charakter ogólny i nie stanowią porady podatkowej ani prawnej. Wszelkie uwagi oraz sugestie prosimy kierować drogą mailową na adres Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego: info@doradca-wsp.pl